

بیشه کی وهرگیر :

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ ... وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ... وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴾ [آل عمران : ١٠٢].

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ مَقْرِبًا ﴾ [النساء : ١].

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِغِ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَعْدًا فَانْفِرْنَا عَظِيمًا ﴾ [الأحزاب : ٧٠ - ٧١].

أَمَّا بَعْدُ : فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرَ الْهُدَى هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ .

خوینه ری خو شه ویست ، ماویه کی زوره به تهمام خزمه تیک له بورای بیروباوهری ئیسلامیدا بکه م ، به تابیبت بیروباوهری راسته قینه ئه هلی سوننه ، چونکه به راستی بیروباوهری وهکو سهر وایه بو لاشه ئه گهر نه بیبت ئه ویش هیچ نرخیکی نابیت .

لای هه موو که سیکی خاوهن فام و ژیری ئاشکرایه که بیروباوهری له ژیانی موسلماناندا چ پۆل و به هایه کی هیه ، له کاتیکیا بنچینه یی که م له بانگه وازی هه موو پیغه مبه ران له (نوح) هوه تا (محمد) - سلاوی خویان له سهر بیبت - بریتی بووه له یه کخوایه رستی و راستکردنه وهی بیروباوهری ، ئه مه مه به سستی یه که م بووه له بانگه وازه که یان ، که ده بیته مایه ی چاکبوونی دنیا و پۆژی دواپی خه لک ، چونکه ئه گهر بیروباوهریان راسته قینه بیبت ئه و کاته هه موویان مل که چ و گوئی رایه لی خوا ده بن ، و ده ست به په یامه که یه وه ده گرن و به م هویه وه ژیانی دنیا و پۆژی دواپیان خوش ده بیبت .

که و ابووه هر گوفتار و کردار و بانگه وازی له سهر ئه م بنچینه یه بنیات نه نری ئه و بانگه وازه که خالی نییه له که موکوری ، وه مه ترسی ئه وه ی لی ده کریت که ئاکام و سه ره نه جامی نه مان و له ناوچوون بیبت ، یان لادان و گو مپابوون له راسته شه قامی ئیسلام (الصراط المستقیم) ، یان هه ردووکیان پیکه وه ، چونکه ئه مه بنچینه یه کی گه وره یه له بنچینه کانی ناینی ئیسلام ، هه رکاتیکی خه لکی له هه ر سه رده میکا لی بی ناگا بوون که وتوونه ته هه لدی شیری و بیدعه وه .

له بهر هه موو ئه مانه به ئه رکی سه رشانی خو م زانی که هه رچیم له تونادایه بیخه مه گه ر بو ئاشنا کردنی موسلمانان به م راستییه ، جا ده ست کرد به ریکه ستنی ئه م پپۆزه یه و ناوم لیئا (زنجیره ی بیروباوهری ئه هلی سوننه) ، که بریتییه له وه رگی پزان و شه رح و لی دانه وه ی ژماره یه ک کتییی به سوود ده رباره ی بیروباوهری ئه هلی سونه و جه ماعه له نووسینی زانایانی هه مان کو مه ل ئه و کتیبانه ش بریتن له :

١ - بیروباوهری راسته قینه و دژه کانی ... نووسینی / شیخ ابن باز ... وهرگیران .

٢ - یه کخوایه رستی ... نووسینی / شیخ محمد عبدالوهاب ... شه رح .

٣ - لابر دنی شو به کانی ... نووسینی / شیخ محمد عبدالوهاب ... وهرگیران و لیکنده وه .

٤ - عه قیده ی واسطی ... نووسینی / شیخی ئیسلام ابن تیمیه ... شه رح و وهرگیران .

٥ - عه قیده ی طحاویه ... نووسینی / الطحاوی ... شه رح .

٦ - الإبانة عن أصول الديانة ... نووسینی / أو حسن الأشعري .

جا خوايه داوات لى ده كم يارمه تيم بدهيت بو ته واو كړدى نه م پرژه يه و له هله و لادان بمپاريزى و نيه تم پاك بكه يته وه بو نه وه ي ته نها مه به ستم له م كارهدا ته نها تو بى ، پاشان سوودى بو هه موو موسلمانان هه بى ، وه له بهر گه وره يى خو ت بهر ه كه ت و فهر بخره يته نه م كاره وه ، خوايه نه گهر له شتي كدا راستم كړد بى ت و پيكا بى تم نه وا يارمه تى تو يه ، وه هر تاوان و هه له يه كم كړد بى ت نه وه له خو م و شه يتانه وه يه .

له شهوى چوار شه مه پاك نووسكرا

له بهر وارى ٢٩ ذي القعدة ١٤١٩ ك

بهرامبه ر ١٧ ي نازارى ١٩٩٩ م

له كه لار

ماموستا : خليل احمد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سوپاس و ستایش بۆ خوا ، دروود و سلاو بۆ سهر گیانی پیغه مبه ر ﷺ و کهس و کار و هاوه لانی به گشتی .
پاش ئه وه : له بهر ئه وه ی بیروباوهری راسته قینه بریتیه له بنچینه و بنه مای ئاین و شه ریه تی ئیسلام ، به چاکم زانی بابه تی ووتاره که م ئه وه بی و دهر باره ی ئه و راستیه بدویم ، وه لای هه موو کهس ئاشکرایه به به لگه ی شه رعی له قورئان و سوننه ت که گوفتار و کردار کاتی و ه رده گیری ئه گهر له بیروباوهری راسته قینه وه دهر چوو بی ، ئه گهر نا ئه وا هه موو ئه و لقانه ی لی پی دهنه وه له وته و کرده وه به تال دهنه وه و وه رنا گیرین ، وه کو خوا ی گه وره ده فه رموی : ﴿ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْحَاسِرِينَ ﴾ [المائدة : ٥] .

واته : هه ر کهس له باتی باوه ره یئان ، ئینکار و کوفر بکات ، کار و کرده وه که ی باتل و بی شوینه و له و دوا پوژیشدا له خه ساره تمه ندانه .

وه ده فه رموی : ﴿ وَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَنْ أَشْرَكَتَ لِيَجْبُطْنَ عَمَلَكُمْ وَتَكُونَنَّ مِنَ الْحَاسِرِينَ ﴾ [الزمر : ٦٥] .

واته : به حه قیه ت بۆ تو و بۆ پیغه مبه رانی بهر له تو ش وه حی نیردراوه ، ئه گهر هاوبه ش بۆ خوا دابنیی کرده وه ت به تال ده بی و له خه ساره تمه ندان ده بی .
وه چه ندین ئایه تی تر له م پوه وه هاتوون .

قورئانی پیرو ز و سوننه تی پیغه مبه ر ﷺ به لگه ن که بیروباوهری رسته قینه به کور تی : بریتیه له باوه ر بوون به خوا و فریشه کانی و کتیبه کانی و پیغه مبه رانی و پوژی دوا یی و باوه ر بوون به قه ده ری چاک و خراپ .
ئه م شه ش بنچینه یه بنچینه ی ئه و بیروباوهره راسته قینه یه ن که قورئانی پیرو ز پی پی دابه زیوه و خوا پیغه مبه ری پی ناردوه ﷺ .

هه موو ئه وانه ی که پیویسته باوه ر پیا ن پی به یئری له شته نادیاره کان و ئه وانه ی خوا و پیغه مبه ر هه والیان پی داوین ده گه رینه وه سه ر ئه م شه ش بنچینه یه و لی ره وه سه ر چاوه ده گرن ، به لگه ی ئه م شه ش بنچینه یه ش له قورئان و سونه ت دا گه لی زو رن ، له وانه :

ئایه تی : ﴿ لَيْسَ السِّرُّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ السِّرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ ... ﴾ [البقرة : ١٧٧] .

واته : چاکی ته نها به وه نییه که له کاتی نو یژدا رووبکه نه خو ره لات و خو رئاوا به لکو چا که ئه وه یه باوه ر به خوا و پوژی دوا یی و فریشه کانی و کتیبه کانی و پیغه مبه ران بینن ...

وه ئایه تی : ﴿ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ... ﴾ [البقرة : ٢٨٥] .

واته : پیغه مبه ر و باوه ر داران باوه ر پیا ن هینا وه به هه موو ئه وانه ی لای په ره رده گاریه وه بۆ هاتوه ، هه موویان باوه ر پیا ن به خوا و فریشه کانی و کتیبه کانی و پیغه مبه ران هه یه و هه یچ جیاوازییه ک له نیوانیا ندا نا کهن ...

وه ئایه تی : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴾ [النساء : ١٣٦] .

واته : ئە ی که سانی که باوه پتان هیئاوه ، باوه پری راستی بیئن به خوا و به پیغه مبهری خوا و به و کتیبه ی که دابه زیوه بۆ پیغه مبه ره که ی - واته : قورئان - ، وه به کتیبه ی که بهر له قورئان ناردوو یه تی ، هه ره که سی بی باوه پری به خوا و فریشته کانی و کتیبه کانی و پیغه مبه رانی و پۆژی دوابی ئە وه گومرا بووه گومرا یه کی دور له هه ق .
 وه ئایه تی : ﴿ الْمُرْتَلَمُ أَنْ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴾ [الحج : ٧٠] .
 واته : ئایا نازانی که به راستی خوا ئە وه ی له ئاسمان و زهوی دایه دهیزانی ؟ چونکه هه موو ئە وانه له کتیبه ی که دا نووسراوه به راستی ئە وه له سه ره خوا ئاسانه .

به لآم فه رمووده (صحیح) له کان گه لی زۆرن ، له وانه :

ئە وه فه رمووده (صحیح) له به ناوبانگه ی ئیمامی موسلیم له (صحیح) له که یدا ریوایه تی کردووه له ئیمامی عومه ره وه - خوی لی رازی بی - که ده فه رموی :
 ﴿إِنْ جَبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنِ الْإِيمَانِ؟ فَقَالَ لَهُ: الْإِيمَانُ أَنْ تَوْمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتَوْمَنَ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ﴾ [الحديث وأخرجه الشيخان من حديث أبي هريرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ] .
 واته : جبریل پرسیاری کرد له پیغه مبه ر ﷺ ده رباره ی ئیمان ؟ ئە ویش فه رموی : ئیمان بریتیه له وه ی باوه پت بی به خوا و فریشته کانی و پیغه مبه رانی و پۆژی دوابی ، وه باوه پت بی به قه ده ری چاک و خراپ .
 هه موو ئە وشتانه ی که پیو یسته موسلمان باوه پری پییان هه بی وه کو باوه پبوون به خوا و پۆژی دوابی ، و شاروا هکان ، هه موو ئە مانه له م شهش بنچینه یه وه سه رچاوه ده گرن :

بنچینه ی یه که م : باوه پ بوون به خوا

باوه پبوون به خوی گه ره به وه ئە بی ، که باوه پت بی خوی گه ره په رستراوی راسته قینه یه و شایسته ی په رستنه ، جگه له وه هیچ کهس و شتیکی تر شایسته ی په رستن نییه ، چونکه خوا به ده یینه ری خه لکی یه و چاکه یان به رانبه ر ئە ک او پۆزیان ئە دا و زانایه به په نهان و ئاشکرایان ، هه ره ئە و تونای هه یه پاداشتی چاکه کارانیان بداته وه و سزای تاوانبارانیشیان بدات .

خوی گه ره ئاده میزاد و جنۆکه ی ته نها بۆ په رستن به دی هیئاوه ، فه رمانیشی به وه پی کردوون وه کو ده فه رموی : ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴾ [الزاريات : ٥٦ - ٥٨] .
 واته : جنۆکه و ئاده میزاد بۆ هیچ دروست نه کردووه ته نها بۆ ئە وه نه بیته که عیباده تم بکه ن ، پۆزیم له وان ناوی و ناشمه وی خۆراکم بده نی ، به راستی هه ره خوییه پۆزی ده ره و خاوه ن هیز و ده سه لات .
 وه ده فه رموی : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ [البقرة : ٢١ - ٢٢] .

واته : ئە ی خه لکینه په روه ردگاری خۆتان بپه رستن ، ئە وه په روه ردگاره ی که ئیوه و پيشینانی خولقاند بۆ ئە وه ی خواپه رستی بکه ن ، ئە وه په روه ردگاره ی که زهوی کردووه ته فه رش بۆ ئیوه و ئاسمانیشی کردووه ته بینا و

له ئاسمانیش ئاو و بارانی بۆ ئیوه ناردوه ، به هۆی ئه و بارانه وه هه موو جوړه میوه یه کی بۆ پۆزی (رزق) ی ئیوه له زهوی پرواندووه ، که وابوو هاوبهش بۆ خوا دامه نین له کاتی کدا که ئه وانه ئه زانن .

ههروه ها بنگومان خوی گه و ره پیغه مبه رانی ره وانه کردووه و کتیبه کانی دابه زاندووه بۆ پروون کردنه وه و بانگه واز کردن بۆ ئه م راستی یه ، وه بۆ ترساندن له کردنی ئه وانه ی پیچه وانه ی ئه م راستی یه ده وه ستن ، وه کو خوی گه و ره ده فه رمویت : ﴿ وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنْ اَعْبُدُوْا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتَ ﴾ [النحل : ٣٦] .

واته : به راستی ئیمه له ناو هه ر ئوممه تیکدا پیغه مبه ریکمان ناردووه تا خوا به ته نها بپه رستن و دوور که ونه وه له په رستنی جگه له خوا ، وه کو شه یتان و بت و فالچی و ... هتد .

وه ده فه رموی : ﴿ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحِيْ اِلَيْهِ اَنْهٗ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدُوْنَ ﴾ [الانبیاء : ٢٥] .

واته : ئیمه به ر له تو ه یچ پیغه مبه ریکمان ره وانه نه کردووه ئیلا وه حی مان بۆ ناردووه که بیجگه له من ه یچ په رستراویک نی یه که شایسته ی په رستن بی ت جگه له من جا که وا بوو ته نها من بپه رستن .

وه ده فه رموی : ﴿ الرِّكٰبُ اُحْكِمْتِ اَيُّهُنَّ ثُمَّ فَضَلْتِ مِنْ لَدُنِّ حَكِيْمٍ خَيْرٍ ، اَنْ لَا تَعْبُدُوْا اِلَّا اللّٰهَ اِنِّيْ لَكُمْ مِنْهُ نَذِيْرٌ وَبَشِيْرٌ ﴾ [هود : ١-٢] .

واته : ئه م قورئانه کتیبیکه ئایه ته کانی تیر و ته سه ل

کراوه و شه رح دراوه له لایه ن خوی ه کی زانا و داناو ه ، پییان بلی ه یچ که س و شتیکی تر نه په رستن جگه له خوا ، وه بلی من ته نها موژده ر و ترسی نه رم .

حه قیقه تی ئه م په رستن شه بریتی یه له تا ک کردنه وه ی خوا له هه موو ئه و په رستنانه ی به نده ئه نجامیان ئه دات ، له پارانه وه و ترس و ئومیدی بوون و نو یژ و پۆژو و سه رپین و نه زر و چه ندین شتی تر له جوړه کانی په رستن ، به مل که چی و ترسه وه له گه ل ته واوی خوشه ویستی دا بۆ خوا .

زۆر به ی ئایه ته کانی قورئان له باسکردنی ئه م بنچینه گه و ره یه دا دابه زیوون وه کو ئایه تی : ﴿ فَاَعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّيْنَ اَللّٰهُ الَّذِيْ نُنۡحٰلِصُ ﴾ [الزمر : ٢-٣] .

واته : خوا بپه رسته و گه ردن که چی تی بۆ ساغ بکه ره وه ، وه بزانه په رستن و گه ردن که چی تی ته نها بۆ ئه وه . وه ئایه تی : ﴿ وَقَضٰی رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اِيَّاهُ ﴾ [الإسراء : ٢٣] .

واته : وه په ره ردگارت فه رمانی داوه که بیجگه له و نه په رستن ته نها ئه و نه بی .

وه ئایه تی : ﴿ فَادْعُوْا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُوْنَ ﴾ [عافر : ١٤] .

واته : جا هاوار له خوا بکه ن و په رستنی خۆتان به

دلسۆزی و به پاک ی بۆ ئه و ئه نجام به دن ، هه رچه ند کافران پییان ناخۆش بی ت .

وه له هه ردوو سه حیجی بوخاری و موسلیم دا هاتوو ه له (هه عا د) وه ^{صلی اللہ علیہ وسلم} که پیغه مبه ر ^{صلی اللہ علیہ وسلم} ئه فه رمویت : ((حق الله على العباد أن يعبدوه ولا يشرکوا به شیئا)) .

واته : مافی خوا به سه ر به نده کانه وه ئه وه یه که به ته نها بی په رستن و ه یچ هاوبه شیکی بۆ بریار نه دن .

□ **له باوهر بوون به خوا :** باوهر بوونه به هموو ئه وانه ی خوا له سهر بنده کانی پیویستی کردوو ، وه کو پینج پایه کانی ئیسلام که بریتین له شایه توومان و نویژکردن و زه کاتدان و پوژووگرتن و حج کردن بو که سی که بتوانی ، وه جگه له مانه له و (واجب) انه ی که له شرع دا هاتون .

گرنگ و گه وره ترین پایه له پایه کانی ئیسلام بریتی یه له شایه توومان ، که شایه تی دانه به وه ی که هیچ خویه ک نی یه شیایوی په رستن بیت ته نها خوی گه وره نه بی ، وه شایه تی دانه به وه ی که محمد ﷺ پیغه مبهری خویه .

که وابوو شایه تی دان به (لا إله إلا الله) ئه وه پیویست ده کات که په رستن به پاکی ته نها بو خوا ئه نجام بدری و بو هیچ که سی تر ئه نجام نه دری ، ئه مه واتای (لا إله إلا الله) یه ، واتا که ی ئه وه یه که هیچ په رستراویک نی یه شایه نی په رستن بی ته نها خوا نه بی ، هموو ئه وانه ی جگه له خوا ده په رستری له مرؤف و فریشته و جنو که و شتانی تر به به تال و نارپه وا ده په رستری ، ئه وه ی به پاستی شیایوی په رستنه ته نها خویه و به س ، وه کو ده فه رموی : ﴿ ذَلِكْ بَانَ اللهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنْ مَائِدَعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ ﴾ [الحج : ۶۲] .

واته : ئه و خویه و ئایینه که شی و په رستنی به ته نها پاست و په وایه ، وه ئه وانه ی که جگه له خوا ده په رستری شیایوی په رستن نین .

پیشتر ئه وه پوون کرایه وه که خوا ئاده میزاد و جنو که ی بو په رستن به ده یینه او و فه رمانیشی به وه پی کردوون ، پیغه مبه رانی بو ئه و مه به سته په وانه کردوو ، کتیبه کانی دابه زاندوو بو ه مان مه به ست ، که وابوو به باشی بیر له وه بکه ره وه و تی بفکری بو ئه وه ی بو ت ده رکه وی که زوریه ی موسلمانان تووشی چ نه فامی یه کی گه وره بوون به رانبر ئه م بینچینه گرنگ و به نرخه ، ته نانه ت له گه ل خوادا شتی تریان په رستوو و مافی بی خه وشی خویان دا به که سانی تر .

□ **له باوهر بوون به خوا :** باوهر بوونه به وه ی که خوا به ده یینه ری هموو جیهانه و هه لسورینه ری کاروباریانه و فه رمان په وایه به سه ریانه وه به زانست و تونای خوی ، به هر شیوه یه ک خوی بیه وی ، خوی گه وره خاوه ن و پادشای دنیا و پوژی دواپی یه و په روه ردگاری هموو جیهانیانه و هیچ به ده یینه ریکی تر جگه له و نی یه .

□ **له باوهر بوون به خوا :** باوهر بوونه به وه ی که خوا پیغه مبه رانی ناردوو و کتیبه کانی دابه زاندوو بو چاک کردنی به نده کان و بانگه وازکردن بو شتانی که رزگار بوونی ئه وانی تیدایه له ئیستا و ئاینده دا ، وه باوهر بوون به وه ی که خوا له هموو ئه مانه هیچ هاوبه ش و هاوه لیکی نی یه وه ک ده فه رموی : ﴿ اللهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴾ [الزمر : ۶۲] .

واته : خوا به ده یینه ری هموو شتیکه ، و هر ئه ویش پاریزه ری هموو شتیکه .

وه ده فه رموی : ﴿ إِنَّ رَبَّكُمْ اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُعْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسْحَرَاتٌ بَأْمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ بَارِكْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ [الأعراف : ۵۴] .

واته : به پاستی په روه ردگاری ئیوه ئه و خویه یه ، که ئاسمانه کان و زه وی له شه ش پوژدا خه لق کرد له پاشان له سه ر عه رشدا به رز بووه وه ، و به تاریکی شه و پوژ دانه پووشی و شه و به دوا ی پوژدا به بی دواکه وتن ئه روات ، خور

و مانگ و ئەستیره کانی به دیهینا له حاله تیکدا ژێرباری فهرمانی خوان ، دروستکردن و فهрман تهنها بۆ ئهوه ، پێ بهرکه ته خواجه که پهروهردگاری هه موو جیهانیانه .

□ له باوهر بوون به خوا : باوهر بوونه به و ناو و سیفته بهرز و جوانانهی که له قورئان و سوننه تدا هاتوون ، به بی دەست کاری و په کخستن و چۆنیهتی بۆ دیاری کردن و ویکچواندن ، به لکو پیویسته چۆن هاتوو هاتواش بپوات ، له گه ل باوهر بوون به و واتا گرنگ و گه ورانهی دهیگه یه نن ، که سیفاتی خوان ، پیویسته به وانه و هسف بکری به شیوازیکی شیوا به بی ویکچواندن به دروستکراوه کانی یه وه له هیچ سیفته تیک له سیفته ته کانی دا ، وه کو ده فه رموی : ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشوری : ۱۱] .

واته : هیچ شتی که به وینهی خوا نه یه ، وه ئه وه بیسه ر و بینه ری په ها .

وه ده فه رموی : ﴿فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ [النحل : ۷۴] .

واته : جاله بهر ئه وه بۆ خوا هاوشیوه دامه نین ، به راستی خوا ده زانی و ئیوه نازانن .

ئه مه بیروباوهری ئه هلی سوننه و جه ماعه بوو ، له هاوه لان و شوین که وتوانیان : وه کو پیشه وا (أبو الحسن الأشعري) خوی لی پازی بیته له کتیبی (المقالات عن أصحاب الحديث وأهل السنة) هیناویه تی ، وه چه ندین که سی تر له زانایان و ئیمانداران هیناویانه .

پیشه وا (الأوزاعي) - خوی لی پازی بیته - فه رمویه تی «پرسیار کراوه له زوهری و مه کحول ده رباره ی ئایه ته کانی سیفات فه رمویانه : وه کو چۆن هاتوون با ئاواش بپوون» .

وه لیدی کوری موسلیم - خوی لی پازی بیته - فه رمویه تی : «پرسیار کراوه له مالک و ئه وزاعی و (لیثی) کوری سه عد و سوفیانی (ثوری) - په حمه تی خویان لی بیته - ده رباره ی ئایه ته کانی سیفات ؟ هه موویان فه رمویانه : چۆن هاتوون با ئاواش بپوون به بی چۆنیه تی بۆ دانان» .

ئه وزاعی - خوی لی پازی بیته - فه رمویه تی : «ئیمه کاتی شوینکه وتووون زۆریان له ژیاندا مابوون ئه مانگوت خوا له سه ر عه رشدا یه ، وه باوه رمان هه یه به هه موو ئه و سیفته تانه ی له سوننه تدا هاتوون» .

هه روه ها کاتی پرسیار کراوه له (ربیعة) ی کوری (أبو عبد الرحمن) مامۆستای ئیمامی مالک - خوی لی پازی بیته - ده رباره ی (الإستواء) فه رمویه تی : «الإستواء راسته و زانراوه و چۆنیته ی باس ناگری ، سه رچاوه ی په یام هی خواجه و پیغه مبه ر ته نها راگه یانندن له سه ره و ئیمه ش باوه ر پێ کردنی» .

کاتی پرسیار کراوه له پیشه وا مالک - خوی لی پازی بیته - ده رباره ی (الإستواء) فه رمویه تی : « (الإستواء) زانراوه ، چۆنیته ی نه زانراوه ، باوه ر بوون پێ پیویسته ، پرسیارکردن ده رباره ی بیدعه یه ، پاشان به خاوه ن پرسیاره که ی ووت : من تو به کابرایه کی خراپ ده زانم ! فه رمانی دا به ده رکردنی و ده ریان کرد)) . به هه مان واتا ریوا یه ت کراوه له دایکی ئیماندارانه وه (أم سلمة) - خوی لی پازی بیته - .

پیشه وا (أبو عبد الرحمن بن المبارك) - خوی لی پازی بیته - فه رمویه تی : «به و شیوه یه خواکه مان ده ناسین که له سه رووی ئاسمانه کان دایه و له سه ر عه رشه و جیاوازه له دروستکراوه کانی» .

وته ی زانایان و پیشه وایان له م بابه ته دا زۆره ناتوانیته هه مووی له م نامیلکه یه دا باس بکری ، هه رکه س ئه یه وی به و وتانه ئاشنا ببی بابگه ریته وه بۆ نووسراوی زانایانی ئه هلی سوننه له م پوه وه ، وه کو کتیبی (السنة)

له نوسینی (عبدالله کوری ئیمامی نه حمهد) و کتیبی (التوحید) له نوسینی (محمدی کوری خوزه یمه) و کتیبی (السنه) له نوسینی (ابوبکر بن ابی عاصم) و وه لآمه که ی شیخی ئیسلام (ابن تمیمه) - خوی لی رازی بی - بو خه لکی (حمهه) ، که وه لآمیکی زور گنگ و به سووده ، به راستی بیرو باوهری نه هلی سوننه ی تیدا پونکردوو هه وه ، زور له وته ی زانیان و به لگه ی شهرعی و عه قلی تیدا هیئاوه له سه ر راستیتی نه وه ی نه هلی سوننه فهرموویانه ، وه بو پوچهل کردنه وه ی قسه ی نه یاره کانیان . هه روه ها له نامیلکه ی (التدمیریة) شدا دریزه ی به م باسه داوه و بیروباوهری نه هلی سوننه ی تیدا پونکردوو هه وه به به لگه ی شهرعی و عه قلی ، وه بهر په رچی نه یاره کانی داوه ته وه ، به شیوه یه کی وا که حق سه رخا و ناحق له بن دهر بینی بو هه ر زانیه که به نیازی پاک و به مه بهستی ناسینی حه قه وه ته ماشای بکات .

هه ر که س پیچه وانه ی نه هلی سوننه بی له باوه ر بوون به ناو و سیفه ته کانی خوا ، نه وا بی گو مان ده که ویته ناو پیچه وانه کردنی به لگه نه قلی و عه قلی یه کانه وه ، له گه ل نه سازیه کی روون و ئاشکرادا له هه موو نه وانه ی نه فی بیان ده کات و ده یانسه لمینی .

نه هلی سوننه و جه ماعه هه رچی خوا و پیغه مبه ر ﷺ سه لماندویانه له قورئان و سوننه تی (صحیح) دا ، نه وانیش بو خوی ده سه لمینن به بی ویکچواندن (تشبیه) ، وه پاک پاید ه گرن له (له یه ک چوون) له گه ل دروستکراوه کانی دا پاک راگرتنی که په کخستنی سیفه ته کانی تیدا نه بیته ، نه هلی سوننه پرگاریان بووه له تووش بوون و نه سازی (التناقض) و کاریان به هه موو به لگه کان کردوو هه مه ش سوننه تی خوی له که سانیکدا ده ستیان بگرن به حه قه وه ، چی له توانایاندا هه یه به دل سوژی بو خوی نه نجام بدن ، که یارمه تی بیان بدات و ریگه ی راستیان بو ئاسان بکات و به لگه یان سه ربخات ، وه کو خوا ده فه رموی : ﴿ بَلْ تَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَكُفْرًا أَوَّلًا مِمَّا كُفِرَ بِهِ ﴾ [الانبیاء : ١٨] .

واته : به لکو ئیمه حه ق نه که ین به سه ر باتل دا تا ناحق له ناو ده با جا له نا کاو ناحق له ناو ده چی .

وه فه رموی : ﴿ وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئَكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ نَفْسِيرًا ﴾ [الفرقان : ٣٣] .

واته : موشریکه کان هه یچ پرسیار و پیشنیاریک بو تو ناهینن ئیلا ئیمه ش له به رانه ریاندا وه لآمی حه ق و چه سپاو و باشترین ته فسیرت بو نه نیرین .

زانای پایه بهرز (الحافظ ابن کثیر) - خوی لی رازی بیته - له ته فسیره به ناو بانگه که یدا له ته فسیری ئایه تی : ﴿ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾ [الأعراف : ٥٤] .

واته : به راستی په روه ردگارتان نه و خوییه که ئاسمانه کان و زهوی له شه ش پوژدا به دیهینا پاشان له سه ر عه رش بهرز و بلند بووه ته وه .

له ته فسیری نه م ئایه ته دا قسه یه کی به نرخی باس کردوو که ده فه رموی : (خه لکی له م مه سه له دا را و قسه ی جیاوازیان هه یه ، ناتوانری لیره دا هه مووی باس بکری ، به لآم نه وه هه یه ئیمه په پیره وی مه زه هه بی پیشین ده که ین وه کو ئیمامی مالک و نه وزاعی و ثوری و (لیث) ی کوری سه عد و شافعی و نه حمهد و ئیسحاقی کوری (راهویه) ، وه چه ندین که سی تر له پیشه وایانی موسلمانان له کوون و تازهدا ، مه زه هه بی نه وانیش بریتی یه له وه ی ناو و سیفه ته کانی خوا چوون هاتوون با ئاواش برؤن به بی (تکییف) چونیه تی و (تشبیه) ویکچواندن و (تعطیل)

په کخستن ، ئه وهی دیت به میشکی ئه وانه ی (تشبیه) ده کهن دووره له خواوه ، چونکه هیچ شتیک هاو وینه ی خوا نییه ، خوا گه وره و بیسه ر و بینایه ، به لکو پیشه وایان له وانه (نعیم بن حماد الخزاعی) ماموستای ئیمامی بوخاری فه رموویه تی : هه رکه سیّ خوا به دروستکراوه کانی بشوبه یئنیّ ئه وا کافر ده بیّ ، وه له وه سفانه ی خوا بۆ خۆی کردوه و پیغه مبه ر ﷺ بۆی کردوه هیچ (تشبیه) یک نییه ، ئه وهی ئه و ناو و سیفه تانه ی که له قورئان و سوننه تی (صحیح) ادا هاتون بسه لمیننیّ بۆ خوا (به و جوهری که شیواوه به به رزی خواوه) ، وه نه فی که م و کوپی بکات ئه وه به راستی ریگه ی هیدایه تی گرتووه ته به ر .

بنچینه ی دووهم : باوه ربوون به فریشته کان

باوه ربوون به فریشته کان به دوو شیوه ده بیّ: به (کورتی) ، و به (ورد و دریژنی) ، به کورتی موسلمان باوه رپی به وه هه یه که خوا فریشته ی هه یه ، به دیه یئان بۆ گوئی رایه لی کردنی ، وه سفی کردون به وهی که به نده ی به پیزن ، و ته ی خۆیان پیش و ته ی خوا ناخن ، کردار به فه رمانی ئه و ده کهن : ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُشَفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَمَرَ صَلَّى وَهُمْ مِنْ حَشِيَّتِهِ مُشْفَعُونَ﴾ [الأنبياء: ۲۸] .

واته : خوا کرده وهی ئه مپۆ و داها تووی ئه وانه ده زانی هه روه ها رابوردویان ده زانی ، ئه وانه تکا و شه فاعه ت نا کهن مه گه ر بۆ ئه و که سه ی که خوا لیّ رازی به تکای بۆ بکه ن مه لائیکه کان له ترسی گه وره یی خوا له ترس دان . فریشته کان چه نده ها پۆلی جیاوازن ، هه ندیکیان هه لگرتنی (عه رش) یان پیّ سپیردراوه ، هه ندیکیان ده رگاوانی به هه شت و دۆزه خن ، هه ندیکیان کرده وهی به نده کان ده نووسنه وه ، ئه مه به کورتی .

به لام به دریژنی باوه رمان به ئه وانه هه یه که خوا و پیغه مبه ره که ی ﷺ ناوی بردون وه کو : جبریل ، میکائیل ، مالک - که ده رگاوانی دۆزه خه - ، ئیسرافیل - که فوو کردن به (صور) ی پیّ سپیردراوه ، که له چه ندین فه رموده ی صحیح دا باس کراوه .

سه لمینراوه له (عائیشه) وه - خوای لیّ رازی بیّت - که پیغه مبه ر ﷺ فه رموویه تی : «خلقت الملائكة من نور ، وخلق الجن من مارح من نار ، وخلق آدم مما وُصِفَ لكم» [أخرجه مسلم في صحيحه] .

واته : فریشته کان له نور دروست کراون ، جنۆکه یش له بلّیسه ی ئاگر ، ئاده میش له وهی که بۆتان باسکراوه واته له گل - خۆل - .

بنچینه‌ی سیّ یه م : باوهر بوون به کتیبه کان

به کورتی : پیویسته که باوهر پمان هبّی که خوی گه وره چه ندین کتیبی ناردووه بو سهر پیغه مبه رانی ، بو رونکردنه وهی مافی خوا و بانگه واز بو لای ئه و ، وه کو ده فهرموئ : ﴿ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ﴾ [الحديد : ۲۵] .

واته : به راستی ئیمه پیغه مبه رانی خو مان به موعجیزه وه ناردووه ، و له گه لیشیاندا کتیبی ناسمانی و دادوهریمان ناردووه تا خه لک دادوهری بخه نه بهرچاو ، واته : فرمانمان به دادوهری کردون .
وه ده فهرموئ : ﴿ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مَسْقِيماً ﴾ [البقرة : ۲۱۳] .

واته : خه لک له سهره تاوه له سهر یه ک ئاین بوون ، پاشان جیا وازیان تی که وت ، و خوی په روه ردگاریش پیغه مبه رانی به موژده ری و ترسینه ری وه بو ناردن ، وه له گه ل ئه واندا کتیبی بو ناردوون ، بو ئه وهی له جیا وازیه کانی نیو خه خه لکدا دادوهری بکن .

وه به ورد و دریزی : باوهر پمان هه یه به وانه ی خوا ناوی بردوون وه کو : (**تهورات ، و ننجیل ، و زه بوور ، و قورئان**) .

قورئانی پیروژ کو تا ترین و باشتین کتیبی خویه و به سهر راگه یشتو و به راستخه ره وهی باقی کتیبه کانی تره له سهر هه موو موسلمانان پیویسته شوینی بکه ون و حوکمی پی بکن هه روه ها به و فرموودانه ی که سه لمینراوه له پیغه مبه روه ﷺ .

چونکه خوی گه وره پیغه مبه ر ﷺ ی ناردووه بو گشت جنوکه و ئاده میزاد ، وه ئه م قورئانه ی بو ناردوون بو ئه وهی حوکمی پی بکن له نیوانیاندا ، وه خوا کردویه به شیقای دلان ، قورئانی گپراوه به پونکه ره وه بو هه موو شتی ، وه به هیدایهت و په حمهت بو باوهر پاران ، وه کو خوا ده فهرموئ : ﴿ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكًا فَاتَّبِعُوهُ وَأَتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾ [الأنعام : ۱۰۰] .

واته : ئه م قورئانه کتیبکی پیروژه دامانبه زاندوه په پره وی پی بکن ، و ته قوئاتان هبّی به لکو بهر په حمه تی خوا بکه ون .

وه ده فهرموئ : ﴿ وَتَرْكُنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بُيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴾ [التحل : ۸۹] .

واته : ئه م قورئانه مان بو ناردی که پوونکه ره وهی هه موو شتی که و هوی پینمونی و په حمهت و موژده یه بو موسلمانان .

وه ده فهرموئ : ﴿ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمَّا نُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴾ [الأعراف : ۱۵۸] .

واته : بلیّ ئه ی خه لکینه به پاستی من نیردراوی خوام بۆ لای هه مووتان ، ئه و خویایه ی که مولکی ئاسمانه کان و زهوی تایبه تی ئه وه ، په ره ستراو یکی تر نییه شایسته ی په ره ستن بیّت جگه له و نه بیّت ، هه ر ئه وه زیند و ده کاته وه و ده مرینّی ، جا باوهر به خوا و پیغه مبهری خوا بینن ، ئه و پیغه مبهره نه خوینده واره ی که باوهری به خوا و گوفتاره کانی خوا هیه ، شوینی بکه ون تا پینمونی بکریّن .
وه چه ندین ئایه تی تر که له م رووه وه هاتوون .

بنچینه ی چواره م : باوهر بوون به پیغه مبهران

پیویسته باوهر پمان به پیغه مبهران هه بیّ ، به کورتی : باوهر پمان هیه که خوی گه وره پیغه مبهری بۆ بهنده کانی ناردووه بۆ ئه وه ی مژده ی به هه شت به چاکه کاران بدن ، و خراپه کارانیان به دۆزه خ بترسینن ، وه بانگه واز کاربن بۆ هه ق ، هه ر که س وه لāmیان بداته وه ده گاته خو شبه ختی پۆژی دوا یی ، وه ئه وه ش که دژیان بوه ستی تووشی په شیمانی و نائومیدی ده بیّ ، کۆتا و باشتترینی پیغه مبهران پیغه مبهری خو مانه ﷺ .

خوی گه وره ده فه رمووی : ﴿ وَكَلَّمَ بَعْثًا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ [النحل: الآية ۳۶] .

واته : به پاستی ئیمه له ناو هه ر ئومه تیکدا پیغه مبهریکمان ناردووه بۆ ئه وه ی خوی په ره دگار به ته نها بپه رستن و دوورکه ونه وه له په رستنی جگه له خوا ، وه کو شه ی تان و بت و جادووگه ر و ... هتد .

وه ده فه رمووی : ﴿ مَرْسَلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِكُلِّ أُمَّةٍ لِكَيْ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ﴾ [النساء: ۱۶۵] .

واته : پیغه مبهرائی که مژده ده ر و ترسینه ر بوون بۆ ئه وه ی خه لک دوا ی ناردن ی ئه م پیغه مبهرانه هیه به لگه و بیانویه کیان نه میئنّی .

وه ده فه رمووی : ﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَحَاكَمَ التَّيِّبِينَ ﴾ [الأحزاب: ۴۰] .

واته : موحه ممه د باوکی هیه یه که له پیاوانی ئیوه نیه - واته : باوکی راسته قینه ی زهید کورپی حاریسه نیه - خوی لیّ رازی بیّت - به لām ئه و پیغه مبهری خویایه و دوا یین پیغه مبه ریشه .

خوی گه وره له قورئاندا هه رکامیانی ناو بردبیّ و پیغه مبه ریش ﷺ له سوننه تدا ، ئیمه باوهری پیده که یین وه کو نووح و هود و صالح و ئیبراهیم و ئه وانی تر - دروود و سلّوی خویایان له سه ر بیّت - .

بنچینه ی پینچهم : باوهر بوون به پۆژی دوا یی

به نیسبه ت باوهر بوون به پۆژی دوا یی یه وه ، باوهر بوون به هه موو ئه وانه ده گریته وه خوا و پیغه مبه ر ﷺ هه والیان پیداوین ئه وانه ی له دوا ی مردن روو ئه دن وه کوو لیّ پرسینه وه و خو شی و سزای گوړو ئه وانه ی له هاتنی قیامه تدا روو ئه دن وه کوو سه ختی و نا په حه تی ئه و پۆژه و پردی (صراط) و دانانی ته رازو و لیّ پرسینه وه و پاداشت و تۆله و په خشی نامه ی کرده وه کان له نیوان خه لکدا ، یه کیّک به ده ستی پاستیه وه و یه کیّک به چه پی یان له پشتی یه وه ، هه روه ها باوهر بوون به چه وزی که وسه ر که ئاماده کراوه بۆ پیغه مبه ر ﷺ و باه ر بوون به به هه شت و ناگر و بینینی خوی په وره دگار و قسه کردنی باوهر پداران له گه لّ خوا ، و چه ندین شتی تر که له قورئانی پیروژ و سوننه تی (صحیح) ی پیغه مبه ردا ﷺ هاتوون که پیویسته باوهر پمان پییان هه بیّت ، به و شیوه یه ی خوا و پیغه مبه ره که ی ﷺ به یان و ئاشکرایان کردووه .

بنچینه‌ی شه‌شهم : باوهرپوون به قه‌دهر

باوهرپوون به قه‌دهر باوهرپوون به چوارشت له خو ده‌گری :

یه‌که‌م : خوی گه‌وره عیلمی ئه‌وه‌ی پویداوه ، و ئه‌وه‌ش پووئه‌دات زانیویه و ده‌یزانی ، باری به‌نده‌کان و زوری و ئاکامی کرده‌وه‌یان ده‌زانی وه کاروباریان له خوا ون نابی .

وه‌ك ده‌فه‌رمووی : ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ [الأفال : ۷۵] .

واته : به‌پاستی خوی په‌روه‌ردگار زانا و به‌ئاگایه به‌هه‌موو شتی .

وه‌ ده‌فه‌رمووی : ﴿لَعَلَّمُوا أَنْ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ [الطلاق : ۱۲] .

واته : تا بزنان که خوا به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا به‌توانایه و به‌پاستی خوا زانستی به‌هه‌موو شتی‌ک هه‌یه .

دووهم : خوا ئه‌وه‌ی ته‌قدیری کردبی و بریاری دابی و نوسیویه‌تی، وه‌کو ده‌فه‌رمووی :

﴿قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ﴾ [ق : ۴] .

واته : به‌پاستی ئی‌مه ده‌زنانین که خو ل چ‌پاده‌یه‌ک له له‌شیان که‌م ده‌کاته‌وه و ده‌یکاته‌ خو ل ، و کتیبی که پاریزه‌ری هه‌موو شتی‌کی تیدایه که (اللوح المحفوظ) له لای ئی‌مه‌یه .

وه‌ ده‌فه‌رمووی : ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ [یس : ۱۲] .

واته : وه هه‌موو شتی‌کمان له له‌وحی مه‌حفوزدا ژماردوه و به‌ژماره نوسیومانه .

وه‌ ده‌فه‌رمووی : ﴿أَلَمْ نَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ [الحج : ۷۰] .

واته : ئایا نازانی که به‌پاستی خوا ئه‌وه‌ی وا له ئاسمان و زه‌وی دایه ئه‌یزانی ؟ چونکه هه‌موو ئه‌وانه له

کتیب‌دایه نوسراوه ، به‌پاستی ئه‌وه بو خوا زور ئاسانه .

سی‌یه‌م : باوهرپوون به‌ویستی (ته‌واو و پی‌گه نه‌گیراوی) خوا ، واته : هه‌رچی بیه‌وی بی‌ی ئه‌بی و ئه‌وه‌یشی

نه‌یه‌وی بی‌ی بی‌گومان نابی وه‌کو ده‌فه‌رمووی : ﴿إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُشَاءُ﴾ [الحج : ۱۸] . واته : به‌پاستی خوا چی بوی ده‌یکا .

وه‌ ده‌فه‌رمووی : ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ [یس : ۸۲] .

واته : به‌پاستی فه‌رمانی ئه‌وه‌یه که هه‌ر کاتی بیه‌وی شتی به‌دی به‌ینی پی‌ی ده‌لی : ببه‌جا بی‌ی دواکه‌وتن

دیته‌دی .

وه‌ ده‌فه‌رمووی : ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ [التکویر : ۲۹] .

واته : ئی‌وه ئیراده‌ناکه‌ن تا په‌روه‌ردگاری جیهان ئیراده‌نه‌کات .

چوارهم : هه‌موو بونه‌وه‌ران خوا به‌دی هیناون ، جگه له‌وه‌یچ به‌دیهنه‌رو په‌روه‌ردگاری‌کی‌تر نه‌یه .

وه‌کو ده‌فه‌رمووی : ﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ [الزمر : ۶۲] .

واته : خوا به‌دیهنه‌ری هه‌موو شتی‌که و هه‌ر ئه‌ویش پاریزه‌ری هه‌موو شتی‌که وه ته‌کبیریان به‌ده‌ستی ئه‌وه

به‌بی‌هاوبه‌ش .

وه دهفه رموی : ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَزِينُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَى تُؤْفَكُونَ﴾ [فاطر : ٣] .

واته : ئەى خه لکینه نيعمه تى که خوا به ئیوهى داوه بیهینه وه بیر ، ئایه جگه له خوا به دیهینه رى تر هه یه که له ئاسمانه کان و زهوى پوزیتان بدات ؟ بیجگه له و په رستراویکی تر نییه ، جا چۆن درۆ ده کەن و له هه ق لائدهن

کهوا بوو باوه رپوون به قهدهر لای ئەهلی سوننهت باوه رپوون به م چوار شته دهگریته وه ، به پیچه وانه ی ئەهلی بیده عه وه که هه ندی له م چواره یان ئینکار کردوه .

له باوه رپوون به خوا : باوه رپونه به وهى باوه ر بریتیه له ووته و کرده وه ، به چاکه کردن زیاد دهکات و به تاوان کردن که م دهکات ، و دروست نیه هیچ کهس له موسلمانان به کافر دابنری به هۆی کردنی تاوانیکه وه که له شیرک و کوفر بچوک تر بى وه کو داوین پیسی (زینا) و دزی کردن و سوو خواردن و خواردنه وهى مهى و ئەزیه ت دانى دایک و باوک وه چه ندین شتى گه وره تر له تاوانه گه وره کان ، مه گه ر حه لالیان بکات له بهر ئەم ئایه ته ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [سورة النساء : ٤٨] .

واته : به راستی هه رکهس هاوبهش بو خوا دابنی نایبه خشى به لام که متر له وه یان جگه له وه بو هه رکهس بیهوی ئەى به خشى .

وه له بهر ئەوهى سه لمینراوه له پیغه مبه ره وه ﷺ له فه رموده ی (متواتر) دا فه رمویه تی : «إِنَّ اللَّهَ يُخْرِجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ إِيمَانٍ» .

واته : به راستی خوا هه رکهسى به ئەندازه ی تۆسقاله خه رده لیک ئیمانی له دلدا بى له ئاگرى دۆزه خ نایه یلی .
له باوه رپوون به خوا : ئەوه یه خو شه ویستی و رقی لی بوونت هه ر له بهر ئەوه بى و دۆستایه تی و دژایه تی کردنت له بهر ئەو بیته ، کهوا بوو باوه ردارانی خو ش ئەوی و دۆستایه تیان له گه ل ئەکات به تابهت هاوه لانی پیغه مبه ر ﷺ و رقی له بى باوه رانه و دژایه تیان له گه ل ئەکات .

ئەهلی سوننه و جهامعه هاوه لانیان خو ش ئەوی وه دۆستایه تیان له گه ل دل ده کەن و باوه رپیان وایه ئەوان باشتیرینی خه لکن له دواى پیغه مبه ران ، له بهر ئەم فه رموده یه ی پیغه مبه ر ﷺ : «خیر القرون قرنی ثم الذین یلوفهم ثم الذین یلوفهم» [متفق علیه] .

واته : چاکترین خه لکی ئەوانه ن که له سه رده می مندا ژیاون ، ئینجا ئەوانه ی دواى ئەوان ، ئینجا دواى ئەوان .
ئەهلی سووننه باوه رپیان وایه باشتیرین هاوه لان (أبو بکر) ه پاشان (عمر) پاشان (عثمان) پاشان (علي) - خوا له هه موویان پازی بى - دواى ئەوان ئەوانی تر له وه ده که سه ی که موژده ی به هه شتیان پى دراوه ، پاشان هه موو هاوه لان - خوا له هه موویان پازی بى - .

ئەهلی سوننه زمانیان ئەگرن له وهى که له نیوانیاندا پویداوه ، باوه رپیان وایه هاوه لان هه موو له و کاره دا (مجتهد) بونه ، ئەوه ی پیکابیتی ئەوه دوو جار پاداشتی ئەدریته وه ، ئەوه ی شى نه ی پیکابى ئەوهش هه ر یه ک پاداشتی ئەدریته وه .

ئه هلی سوننه که سو کاری موسلماننی پیغه مبهریان خوش دهوی و دوستایه تیان له گه ل ده کهن به هه مان شیوه بو خیزانه کانی پیغه مبهردایکانی ئیمانداران له هه موویان پازین و قسه یان پی نالین .

ئه هلی سوننه خویان بهری ده کهن له ریباری شیعه که رقیان له هاوه لانی پیغه مبهره و جنیویان پی ئه دهن ، وه زیاده رهوی ده کهن له سه ناگزی خزم و کس و کاری پیغه مبهردا ﷺ له و پله و پایه ی خوا بوئی داناوون و زیاتریان بو داده نین ، له هه مان کاتدا ئه هلی سوننه ت خویان بهری ده کهن له ریباری خه واریج ، ئه وانه ی که له پیژی خزم و کس و کاری پیغه مبهردا ﷺ که م ده کهنه وه به قسه و کرداری خراپ ئه زیه تیان ئه دهن .

هه موو ئه مانه ی له م وتاره کورته دا خستمانه روو (له باسی ئه و بیرو باوهره راسته قینه ی که خوا و پیغه مبهری پی ناروده) که بریتی یه له بیروباوهری کۆمه لئی پزگار بووی ئه هلی سوننه و جه ماعه که پیغه مبهردا ﷺ دهرباره یان فورموویه تی : « لا تزال طائفة أمي علي حق منصوره لا يضرهم من خذلهم حتى يأتي أمر الله سبحانه » .

واته : بهرده وام کۆمه لیک له ئوممه تی من له سه ر راستی ده میننه وه تاوه کو فه رمانی خوا دیته جی .
وه ده فه رموی : « افترقت اليهود على إحدى وسبعين فرقة و افترقت النصارى على اثنتين وسبعين فرقة و ستفترق هذه الأمة على ثلاث وسبعين فرقة كلهم في النار إلا واحدة فقال الصحابة : من هي يا رسول الله ؟ قال من كان على مثل ما أنا عليه و أصحابي » .

واته : یه هودی یه کان بوون به حه فتا و یه ک تا قمه وه ، گا وره کان بوون به حه فتا و دوو تا قمه وه ، موسلمانانیش له ئاینده دا ده بن به حه فتا و سی تا قمه وه ، هه موویان ده چنه دۆزه خه وه ته نها یه کیکیان نه بی ، هاوه لان وتیان ئه ی پیغه مبهری خوا ئه و کۆمه له کین ؟ ئه ویش فه رموی : ئه وانه ن که له سه ر سوننه تی من و هاوه لان ده رۆن .

ئه مه ش ئه و بیروباوهره یه که پیویسته به تووندی دهستی پیوه بگیری و بهرده وام بین له سه ری و وریا بین له و شتانه ی پیچه وانه ی ده وه ستن ئه وانه ی له بیروباوهری ئه هلی سوننه لایان داوه و چه ندین ریچکه ی تریان گرتووه بهر زۆرن ، له وانه یه ئه وانه ی بت و خه لک و فریشته و پیاوچاکان و جنۆکه و دار و بهرد و شتانی تر ده په ره ستن ئه مانه وه لامی بانگه وازه که ی پیغه مبهریان نه داوه ته وه به لکو دژی یه تی و سه ری پیچیان کردووه وه کو قوره ییش و تیره کانی عه رب به رامه بهر به پیغه مبهردا ﷺ کردیان ، ئه مانه داویان له بته کانیا ن ده کرد که پیویستی یه کانیا ن جیبه جی بکه ن و شیفا ی نه خو شینداره کانیا ن بهن و سه رکه و توویان بکه ن به سه ر دوژمنه کانیا ندا ، ئه مانیش له به رامه بهر ئه وانه دا شتیان بو سه ر ده برین و نه زریان بو ده کردن ، له کاتی کدا که پیغه مبهردا ﷺ ئه مه ی لیقبول نه کردن و فرمانی پیکردن به یه کخوایه رستی سه ریا ن سو رما و ئینکاریان کردو و تیان : ﴿ اجْعَلِ اللَّهُ إِلَهُهَا وَاحِدًا ﴾ [ص : ٥٠] .

واته : ئایا هه موو خواکانی کردووه ته یه کخوا ! به راستی ئه مه شتیکی سه رسوپه یینه ره !!!

بهرده وام و بیوچان پیغه مبهردا ﷺ بانگی ده کردن بو یه کخوایه رستی و دهیترساندن له شرک ، وه راستی بانگه وازه که ی بو والا ده کهردن ، هه تاوه کو خوی گه وره هه ندیکی هیدایه ت داو پاشان به کۆمه ل هاتنه ناو ئاینی ئیسلامه وه ، ئینجا له دوی بانگه وازیکی بهرده وام و جهادیکی دور و دریز له لایه ن پیغه مبهردا ﷺ و هاوه لان و شوینکه و توانیا نه وه ئاینی ئیسلام سه رکه وت به سه ر هه موو ئاینه کاند ، به لام پاشان بارودوخ گۆرا و نه فامی بالی کیشا به سه ر زۆربه ی خه لکیدا هه تاوه کو زۆربه ی خه لک گه رانه وه بو ئاینی نه فامی و بت په رستی به ئه نجامدانی

زیاده رهوی له ئاستی پیغه مبه ران و پیاوچا کانداه هاوار و بانگ لیگردنیان و داوای کومه کی کردن لییان و چه ندین شتی تر له جوره کانی شیرک !

ئه مانه واتای (لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ) یان نه ده زانی وه کو کافرانی عه ره ب ده یان زانی ! به رده وام ئه م هاوبه ش دانانه له ناو خه لکیدا ته شه نه ی ده کرد تاوه کو ئه م سه رده مه ی خو مان ، به هو ی زال بوونی نه فامی و دوور که وتنه وه مان له سه رده می پیغه مبه ره وه صلی الله علیه و آله .

شوبهه ی ئه م موشریکانه هه مان شوبهه ی ئه وانی پیشوووه که بریتی بوو له ئایه تی : ﴿ هُوَ لَا شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ ﴾ [یونس : ۱۸] ، واته : ئه مانه لای خوا تکا کارمانن ، وه ئایه تی : ﴿ مَا عَبُدْهُمْ اِلَّا لِيُقْرَبُوا اِلَى اللَّهِ نَزْلًا ﴾ [الزمر : ۳] .
 واته : ئیمه ئه وانه ناپه رستین مه گه ر بو ئه وه ی له خو امان نزیک بکه نه وه ، خوای گه وره له قورئاندا ئه م شوبهه یه ی پوچه ل کرده وه و پروونی کرده وه هه ر که س جگه له خوا که سی تر بیه رستی هه ر که سی بی ئه وه شیرک و کوفری به خوای گه وره کردووه وه کو ده فهرمو ی : ﴿ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْضُرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هُوَ لَا شُفَعَاؤُنَا ﴾ [یونس : ۱۸] .
 واته : وه بیجگه له خوا شتگه لیکی تر ده په رستن که نه زیانیان پی ئه گه یه نن و نه سو دیکیان پی ئه دن و ئه لئین ئه مانه لای خوا تکا کارمانن .

خوای گه وره به م ئایه ته به ره په رچی داونه ته وه که ده فهرمو ی : ﴿ قُلْ اَتَّبِعُوا اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَ وَعَلَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾ [یونس : ۱۸] .

واته : بلی ئایا خه به ر به خوا ئه دن ده رباره ی شتی که له ئاسمانه کان و زه ویدا سه ر و شوینیان بو نی یه !
 پاک و بیگه ردی بو خوا له و هاوبه شانیه ی که دای ئه نین .

خوای گه وره له م چه ند ئایه ته ی پیشوو دا پروونی کرده وه که په رستنی غه یری ئه و له پیغه مبه ران و پیاوچا کان و ئه وانی تر شیرکی گه وره یه ئه گه ر چی ئه نجام ده رانی ناوی تری لیبنین ، خوای گه وره ده فهرمو ی : ﴿ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ مَا عْبُدْهُمْ اِلَّا لِيُقْرَبُوا اِلَى اللَّهِ نَزْلًا ﴾ [الزمر : ۳] .

واته : وه که سانئ که غه یری خوایان به په رسترا و گرتوووه ئه لئین ئیمه ئه وانه ناپه رستین مه گه ر بو ئه وه ی له خو امان نزیک بکه نه وه .

خوای گه وره به م ئایه ته به ره په رچی داونه ته وه : ﴿ اِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴾ [الزمر : ۳] .

واته : به راستی خوا له وه ی که جیاوازیان تی دا هه یه دادوه ریان له نیواندا ده کات به راستی خوا ریئوینی که سانئ ناکات که درو زنی بیباوه ر پی .

خوای گه وره به و ئایه تانه پروونی کرده وه که په رستنه که یان بو جگه له خوا به پارانه وه ترس و تکا و ئه وانی تر ، کوفره به خوا ، وه به درو ی خستنه وه له و قسه یه ی که ده یان وت په رسترا وه کانمان له خو امان نزیک ده که نه وه .
 له و بیروباوهره کوفرانه ی که دژ به بیروباوهری راسته قینه و پیچه وانیه ی ریباری پیغه مبه رن صلی الله علیه و آله ، له وانه :

* ئەو بیروباوهری که بیباوهر (مُجَاد) هکانی ئەم سهردهمه هه یانه شوینکه وتوانی مارکس و لینین و ئەوانی تر له بانگهواز کارانی (إلحاد) و کوفر ، ئەگەر چی ناوی لیبتین (سۆسیالیست یان شوعی یان به عسی یان چه ندین ناوی تر) ! بنچینهی ئەو بیباوهرانه بریتییە له دروشمی (خوا نزیه و ژیان تهنها بریتییە له ماده) !!! ههروهها له بنچینهکانی تریان ئیناکری کردنی زیندوو بوونهوه و بهههشت و ئاگری دۆزهخ و باوهر نه بوون به ئاینه ئاسمانیهکان .

بیگومان ئەوهی تهماشای کتبیەکانیان بکات و زمانی حالیان دیراسه بکات ئەو شتانهی بو دەر ئەکهوئت ، گومانیش له وهدا نییه که ئەم بیروباوهره دژ به هه موو ئاینه ئاسمانیهکانه و خاوه نه کهی له دنیا و پوژی دوا پیدا بو خراپترین دوا ئەنجام ئەبات .

* لهو بیروباوهرانه که دژ به بیروباوهری راسته قینه ئەوهیه که هه ندی له (باطینه) یهکان و هه ندی له سۆفییهکان هه یانه (که هه ندی کهس له وان پئی ئەلین ئەولیا) و باوهریان وایه هاوبهشن له گه ل خوادا له به پۆه بردنی کاروباری جیهاندا و ناویان ده نیئ : (أقطاب ، اوتاد ، اغواث) و چه ندین ناوی تر که خویان دایان هیناوه بو په رستراوهکانیان ، ئەمهش خراپترین شیرکه له پهروهردگاریتی خوادا ، که خراپتره له شیرکی نه فامی عه رب ، چونکه کافرانی عه رب ، له پهروهردگاریتی دا شیرکیان ئەنجام نه دابوو ، به لکو تهنها له په رستندا ، شیرک ئەنجامدانی ئەوان تهنها له کاتی خو شیدا بوو ، به لام له کاتی سهختیدا خویان به دلسۆزی ده په رست وهکو خوای گه وره ده فه رموی : ﴿فَإِذَا مَرَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا بَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ [العنكبوت : ٦٥] .
واته : جا کاتی سواری که شتی بوون به دلسۆزی خوای گه وره بانگ ده کهن ، وه کاتی ئەوانی برده وشکایی و پزگاری کردن شه ریکیان برپارده دا .

به لام یه کتا په رستی له پهروهردگاریتی خوادا دانیان پیدا ئەنا وهکو خوا ده فه رموی : ﴿وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾ [الزحرف : ٨٧] .

واته : وه ئەگەر له وانه به رسی ئایا چ که سی ئەوانی به دی هیناوه بی گومان ده لئین خوا .
وه ده فه رموی : ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمْنَ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُحْيِي الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يَدْبُرُ الْأُمُورَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ [يونس : ٣١] .

واته : بلی چ که سی له ئاسمان و زهویه وه پۆزیتان ئەدا ؟ وه یان چ که سی خاوهن و به دیهینه ری گوئ و چاوانه ؟ وه چ که سی زیندوو له مردوو یا مردوو له زیندوو ده ردینی ؟ وه چ که سی ته کبیری کاروباری دنیا ده کات ؟ ده لئین خوا ، تۆش بلی ئەی بو له خوا ناترسن و به تهنها نایه رستن .
وه چه ندین ئایه تی تر له م مه به سته دا هاتوو .

* موشریکه کانی ئەم سهردهمه له وانه ی کۆن زیاتریان کردوو ، ئەوهش له دوو روه وه :

یه کهم : شیرکی هه ندیکیان له پهروهردگاریتی (الربوبیه) .

دووهم : شیرک کردیانیان له هه ردوو کاتی خو شی و سهختیدا ، ئەوهی تیکه لاوی کردبن هه والیانی زانیبی و بینیبیتی چ ده کهن ئەم راستییه ده زانی که چی ده کهن له په نای گۆری ئیمامی حوسهین و به ده وریدا له میصر ، وه له په نای گۆری (عه یده روس) دا له عه دن ، وه (هادی) له یه من ، وه (ئیبینو عه ره بی) له شام ، و شیخ

(عبدالقادری گهیلانی) له عیراق ، وه چه ندین گوڤی به ناوبانگی تر که خه لکی ساده و عوام زیاده پره ویان له ئاستدا کردووه ، که زۆربه ی مافی خویان بۆ ئه وان داناوه ! که م که سیش هه یه قه ده غه ی ئه وه یان لی بکات و یه کخوایه رستی راسته قینه یان بۆ پوون بکاته وه ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ !!!

داوا له خوی پاک و بیگهره ده که یه که بیان گێریتته وه بۆ هۆش و ژیری خویان ، وه بانگه وازکاران له نیوانیاندا زۆر کات و یارمه تی کاربه ده ستانی موسلمان و زانایانی موسلمان بدات بۆ دژایه تی کردن و له ناو بردنی ئه م شیرکه .

* له و بیروباوهرانه ی که دژ به بیروباوهری راسته قینه ن له به شی ناو و سیفه ته کانی خوادا بیروباوهری ئه هلی بیده هه ، وه کو جه همی یه کان و معتزله و ئه وانه ی که ریگه ی ئه وانیان گرته بهر له نه فی سیفه ته کانی خوی گه وره دا ، و سیفه ته کانیان په ک خست و وه سفیان کرد به نه بوو و سیفه تی ووشک و بی مانا ! گه وره یی و به رزی بۆ خوی گه وره له و قسانه یان ، هه روه ها ئه وانه ش که نه فی هه ندی له سیفه ته کانی خویان کرد و هه ندیکی تریان سه لماند وه کو ئه شعهریه کان که له وانه ده ژمیرین ، چونکه سه لماندنی هه ندیکی ئه وه یان له سه ر پێویست ده کات ئه وانه ی تریش که نه فیان کردووه و مانا کانیان گوڤیوه بیان سه لمینن .

ئه مانه ش له م کاره یاندا پیچه وانه ی به لگه ی نه قل و عه قلیان کردووه ، و له م مه سه له یه دا که وتوونه ته ناسزایی (تناقض) یکی پوون و ئاشکراوه .

به لام ئه هلی سوننه و جه ماعه به بی که موکوڤی ئه و ناو و سیفه تانه ی خوا که خوا بۆ خوی داینابی یان پیغه مبه ر ﷺ داینابی ، ئه مانیش سه لماندوویانه و دایان ناوه ، وه خویان پاک راگرتووه له وه ی بيشوبه یینن به دروستکراوه کانی پاک راگرتنی که دوور له په ک خستنی سیفه ته کانی که وابوو ئیشیان به هه موو به لگه کان کردووه ، نه ده ستکاریان کردووه و نه په کیان خستووه ، تووشی ئه و ناسزاییه نه هاتوون که غه یری ئه وانی تی که تووه وه کو باسمان کرد ، ئه م ریگه یه ریگه ی سه رفراز بوونه ، و خۆش به ختی دنیا و پوژی دوا یه ، ئه مه ئه و ریگه راسته یه که پیشین و پیشه وایانی ئه م ئوممه ته گرتوویانه بهر ، به راستی پاشماوه ی ئه م ئوممه ته چاک نابی مه گه ر به وه ی که پیشه کی پی چاک بووه ، که بیریتی یه له شوینکه وتنی قورئان و سوننه ت و وازه یانیا ن له وه ی پیچه وانه یان بووه ستن .

هه ئه وشینه ره وه کانی موسلمان بوون :

برای موسلمان : پێویسته بزانی که خوی گه وره پێویستی کردووه له سه ر هه موو به نده کانی موسلمان ببن و ده ست بگرن به ئیسلامه وه و ووریا بن له وه ی پیچه وانه ی ئیسلامه ، وه پیغه مبه ری ﷺ بۆ هه مان مه به ست په وانه کردووه ، خوی گه وره هه والی پیداوین که هه ر که سی شوینی ئه و پیغه مبه ره ﷺ بکه وی ئه وه هیدایه تی وه رگرتووه و هه رکه سی کیش پشنتی لی هه لکا ئه وه گو مراه بووه .

وه له چه ندین ئایه تدا له هۆکاره کانی پاشگه ز بوونه وه و شیرک و کوفر و وریامان ده کات ، هه روه ها زانایان په حمه تی خویان لی بی له باسی حوکی مورته ددا (هه لگه پاره له دین) باسیان کردووه که موسلمان به چه ندین هه له وه شینه ره وه له ئیسلام ده رده چی و ئه وانه خوین و مالی هه لال ده که ن ، وه ترسناک ترین و ئه وه ی که زۆر پوو بدات ، له وانه ئه م ده (۱۰) خاله ن :

به کورتی باسیان ده که م له گه ل چه ند پروون کردنه وه یه کدا له کۆتاییاندا بۆ ئه وه ی خۆت و خه لکی تریش ووریان بن به مه به سستی توش نه بوون و پرزگاریوون لیان :

یه که م : هاوبه ش بۆ خوادانان له په رستندا ، خوای گه وره ده فه رموی : ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيُغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [النساء : ۴۸] .

واته : خوای گه وره هه رگیز له وه خووش نابی که هاوبه شی بۆ بریار بده ی ، به لام له هه مو تاوانیکی تر خووش ده بی بۆ هه ر که سی که خۆی بیوی .

وه ده فه رموی : ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة : ۷۲] .

واته : بیگومان هه ر که سی هاوبه ش بۆ خوا دابنی خوا به هه شتی لی حه رام ده کات و جیگای هه می شه یی دۆزه خ ده بی ، موشریکه کان له ویدا هه چ که س نی یه پالپشتیان بی و سه ریان بخت .

له جو ره کانی هاوبه ش دانان بۆ خوا وه کو بانگ کردن و

داوا کردن له مردووه کان و داوای کۆمه کی و نه زر و سه ر برن بۆیان .

دووهم : هه ر که س له نیوان خۆی و خوادا وایسته گه لیک دابنی و لیان بپارێته وه و داوای شه فاعه تیان لی بکات

و پشتیان پی ببه سستی و ئه وه به کۆرای زانایان له ئیسلام چووه ته ده ره وه .

سی یه م : هه ر که سی موشریکه کان به کافر نه زانی یان گومانی بی له کافر بوونیان و پێبازه که یان به دروست

بدات له قه له م ئه وه کافر ده بی .

چوارهم : هه ر که سی باوهری و ابی که پێبازی یه کیکی تر جگه له پێبازی پیغه مبه ر ﷺ ته واو تره یان حوکمی

یه کیکی تر له حوکمی ئه و باشته ره وه کو ئه وان ه ی حوکمی (طاغوت) ه کان له حوکمی پیغه مبه ر ﷺ به چاکتر ده زانن

ئه وه ش کافر ده بی .

پینجه م : هه ر که سی رقی بی له شتیک له وه ی پیغه مبه ر ﷺ پی هاتووه ئه گه ر کرده وه شی پی بکات ئه وه

کافر بووه ، له بهر ئه م ئایه ته : ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾ [محمد : ۹] .

واته : کرده وه ی کافر ه کان پووجه ل بووه ته وه له بهر ئه وی که رقیان بووه له وه ی که خوای گه وره

دایبه زاندووه - قورئان بی یان کتیبه کانی تر - به و هۆیه وه کرده وه کانی پوچه ل کردنه وه و لی وه رنه گرتن .

شه شه م : هه ر که سی گالته به شتیک له ئاینی پیغه مبه ر ﷺ یان له پاداشت و تۆله ی خوا بکات ئه وه کافر ده بی

، به لگه ش ئه م ئایته یه که خوای گه وره ده فه رموی : ﴿قُلْ أَلِلَّهِ وَأَيَّانَهُ وَمَرْسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾ [التوبة : ۶۵-۶۶] .

واته : ئایا گالته و لاقرتی به خوا و ئایته کانی و پیغه مبه ر که ی ﷺ ده که ن !!؟ پاساو مه هی نه وه له داوی

ئه وه ی باوه رتان هی نا بوو کافر بوونه وه .

حه وه ته م : جادووگه ر (السحر) وه کو دوور خستنه وه و له یه ک کردنی دلنی ژن و پیاو (الصرف)^(۱) ، وه نزیک

کردنه وه ی دلنی دوکه س و دروست کردنی خو شه ویستی له نیوانیاندا (العطف)^(۲) .

^(۱) (الصرف) کاریکی جادووگه ریه به مه به سستی گۆرانی دلنی ئینسان ئه نجام ئه دریت له وه ی خو شی ده ویت وه کو گۆرینی که سی که له خو شه ویستی خیزانه که یه وه بۆ بق لی بوونی .

^(۲) (العطف) کاریکی جادووگه ریه به مه به سستی خو شه ویست کردنی شت ئه نجام ئه دریت که خۆی خو شی ناویت به چه ندین پێگای ناشه رعی .

هه رکه سی جادوو گهری ئه نجام بدات یان پیی رازی بییت ئه وه کافر ده بی ، به لگهش ئه م ئایه ته یه که ده فه رموی : ﴿وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا حُنُّنٌ فَتَنَةٌ فَلَا تَكْفُرُ﴾ [البقرة : ۱۰۲] .

واته : ئه و دوو فریشته یه ی که خوا بو تا قی کردنه وه ی خه لک هینابوونی یه سه ر زه وی هیچ که سیکیان فییری جادوو نه ده کرد تا پییان نه وتایه ئیمه له لایه ن خواوه نیردراوین جا خوۆتان کافر مه که ن .

هه شته م : پشتیوانی کردن و یارمه تی دانی موشریکه کان له دژی موسلمانان ، به لگهش ئه م ئایه ته یه که ده فه رموی :

﴿وَمَنْ يُوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [السمائة : ۵۱] .

واته : هه رکه سیک پشتیوانی کافران بکات ئه وه له گه ل ئه وان حیسابی بو ده کریت ، خوا هیدایه تی هوزی کافران نادات .

نویه م : هه رکه سی بیروباوهری وابی که سانیک هه ن مه ودا یان هه یه و پییان پیدراوه که له شه ریه تی ئیسلام ده ر بچن و په یروی نه که ن ئه وه کافر ده بییت ، له بهر ئه م ئایه ته که ده فه رموی : ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [آل عمران : ۸۵] .

واته : هه رکه سی جگه له ئیسلام ئاینیکی تر هه لبرتییت لیی وه رناگرییت ، وه له رۆژی دواپییدا له خه ساره تمه ندانه .

ده یه م : پشت کردن له ئاینی خوا به جووری نه فییر بیی نه کاری پی بکات به لگهش ئه م ئایه ته یه که ده فه رموی : ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَمُونَ﴾ [السجدة : ۲۲] .

واته : کئ هه یه له و که سه سه مکار تر بییت که ئایه ته کانی خوی بو پوون بگریته وه له پاش ئه وه ش پشت هه ل بکات به راستی ئیمه تۆله له تاوانباران ده سینیتته وه .

ئه م خالانه باسکران هیچ جیاوازی یه که نی یه له نیوان که سیکا به گالته بیان کات یان به ئه نقه ست یان له ترساندا ته نها که سیک نه بییت که زوری لی بگرییت .

ئه م (۱۰) ده خاله زور مه ترسیان لیده کریت و زوریش پوو ده دن جا پیویسته مروقی موسلمان خوی لییان بیاریزیت و ترسی له وه هه بییت نه وه کو تییکه ویت .

هه روه ها ئه و که سه ی باوه ری وابی ئه و ریسا و یاسایانه ی دروست کراوی ده ستی مروفن له شه ریه تی ئیسلام باشتره ئه مه ش ده چیته ژیر خالی چواره مه وه ، یان بیروباوهری وابی پژیمی ئیسلام له سه ده ی بیسته مدا به که لکی ته تبیق و په یره و کردن نایه ت ، یان ئیسلام هۆکار بووه له دواکه وتنی موسلمانان ، یان ئیسلام له په یوه ندی نیوان مروف و خوا ده رناچی بو شتانی تر له کاروباری ژیان ، هه روه ها ئه و که سه ی باوه ری وابی ده ست برینی دز له سزای دزی کردندا و په جم کردنی پیایو زیناکار و ژنی زیناکار که ژن و میردیان هه بی له گه ل ئه م سه رده مه دا ناگونجی ، هه روه ها هه ر که سی باوه ری وابی که حوکم کردن به جگه له شه ریه تی ئیسلام دروسته با باوه رشی وانه بی که ئه وه له ئیسلام باشتره ، چونکه له بهر ئه وه ی حوکم کردن به جگه له ئیسلام به دروست ده زانی ، که وابوو هه رامیک که کوپای زانایانی له سه ره حه لالی کردوو که وابوو هه ر که سی هه رامیک (که له ئیسلامدا زانراوی) حه لال

بکات وه کو زینا و خواردنه وهی مه شروب و حوکم کردن به غهیری ئیسلام ئه وه کافره به کۆرای موسلمانان ، په نا به خوا ده گرین له و شتانهی ده بنه مایه ی توپه بوونی خوا ، وه په نای پی ده گرین له سزای سه ختی .
وصلی الله علی خیر خلقه محمد وعلی آله و صحبه وسلم^(۱) .

=====

مالیه پری به هه شته

www.ba8.org

له دوعای خیر بی به شمان مه کهن

^(۱) نامۆژگاری خوینهران ده کهین که وا کتیبخانه کانیاں ده و له ند و به هر مه ند بکه ن به م کتیبانه :

- ۱ - گۆفاری پینگای راست ، (که تا ژماره هه شتی دهرچوه) .
 - ۲ - زنجیره ی پینماییه کانی پینگای راست ، (که تا ژماره ده ی لی دهرچوه) .
 - ۳ - زنجیره ی بیروباوهری کۆمه لی بزگار بوو و سه رکه وتوو ، (که تا ژماره سی ی لی دهرچوه) .
 - ۴ - زنجیره ی نافره ت له سایه ی ئیسلامدا ، (که تا ژماره سی ی لی دهرچوه) .
 - ۵ - زنجیره ی ئیسلام و لاوان ، (که تا ژماره یه کی لی دهرچوه) .
- ههروه ها چاره پوانی ژماره کانی تری ئه م زنجیره یه بن (زنجیره ی بیروباوهری ئه هلی سوننه و جه ماعه) - له ئاماده کردنی **ماموستا خه ئیل ئه حمه د** - که بریتیه له م کتیبانه ی خواره وه :

- ۱ - بیروباوهری راسته قینه و دژه کانی ... نووسینی / شیخ ابن باز ... وه رگێپان .
- ۲ - یه کخوایه رستی ... نووسینی / شیخ محمد عبدالوهاب ... شه رح .
- ۳ - لابرندی شوبه هکان ... نووسینی / شیخ محمد عبدالوهاب ... وه رگێپان و لیکدانه وه .
- ۴ - عه قیده ی واسطی ... نووسینی / شیخی ئیسلام ابن تیمیه ... شه رح و وه رگێپان .
- ۵ - عه قیده ی طحاویة ... نووسینی / الطحاوی ... شه رح .
- ۶ - الإبانة عن أصول الديانة ... نووسینی / أبو حسن الأشعري .